

**Dekan Agronomije
o aferi Vjetropark** str. 8

**Zoran Grgić: U ovoj
istrazi ja sam izvor, a ne
osumnjičenik**

**Iskustvo našeg
novinara na granici** str. 14

**Penavić: Policija me skinula
do gola zbog filtara i papirića
za motanje duhana**

**Očaj male
iznajmljivačice** str. 2

**Prepolovila sam cijene,
ali i dalje nema ni gostiju
ni rezervacija**

|| GODINA 61. || br. 20219 || D 2,40€, A 2,40€, CHF 3,50, NL 2,40€, B 2,40€, F 2,40€, L 2,40€, SLO 1,5€, BIH 1,5 KM

Večernji list

3.

lipnja 2020.
srijeda
10 kuna
Hrvatska

HRVATI KOJI SU
MIJENJALI SVIJET

IVAN
MESTROVIC

KAOS U AMERICI

str. 4-7

PICULA: AMERIKA SE MPEJJA, TO JE PRILIKA ZA ISKORAK EU

**Trump želi vojsku na
ulicama jer Nacionalnu
gardu vode 'slabići'**

REUTERS

**Konačni odlazak
iz politike?**

**Zašto Krstičević
ne nosi listu za
Dalmaciju**

str. 12

SLAVKO MIDŽOR/PIXELL

ŠKOLE

KAKO JE UČENICIMA OKRAĐENO LJETO
str. 13

MARKO JURINEC/PIXSELL

Upisi u srednju školu produljeni do kraja srpnja

Od nestašice do viška hrane u mjesec dana

Darko Celovec, Baby Beef: Mesari u Hrvatskoj sada uz meso iz Njemačke, Nizozemske i Poljske prodaju i meso Celjskih mesnina koje je, s obzirom na subvencije, jeftinije od domaćeg // Branko Bobetić, Croatiastočar: Slovenci su u jeku korone donijeli zakonski akt o zabrani uvoza mesa iz EU i s trećih tržišta, dok se ne riješe domaći viškovi, a nama i dalje stiže uvozno meso po dampinškim cijenama

Domaćeg mesa u izobilju, a trgovcima i dalje draže uvozno

Trebalo je samo mjesec dana da Hrvatska prođe put od panike zbog moguće nestašice hrane do golemih viškova mesa domaćih proizvođača koji se ovih dana stvaraju na tržištu. Zbog uvoza, koji ponovno puni trgovačke police teletinom za 30, a piletinom za 6,99 kuna za kilogram, tržište grca u domaćim viškovima. Pravi problemi slijede od druge polovice lipnja s obzirom na to da su proizvođači mesa proizvodnju tempirali

za turističku sezonu. Kako će sezona podbaciti, a nekontrolirani uvoz ne jenjava, crno im se piše, kažu u Udruzi za uzgoj i tov junadi Baby Beef. Razlog pojačanog uvoza je taj što su mnoge zemlje još u ožujku predvidjele probleme s viškovima i uzgajivačima junadi omogućile 100 eura subvencija po grlu. Mesari u Hrvatskoj, naravno, sada uz meso iz Njemačke, Nizozemske i Poljske prodaju i slovensko meso

koje je, s obzirom na subvencije, jeftinije od domaćeg, upozoravaju iz Baby Beefa. Stočarski sektor multiplikator je zapošljavanja, dodane vrijednosti, stvaranja BDP-a i punjenja proračuna. – Nećemo valjda i ovo malo proizvodnje koju imamo upropastiti na takav način – kaže Branko Bobetić, direktor Croatiastočara. *Opširnije na str. 3*

Zbog slabije potražnje i uvoza koji su trgovci jedva dočekali, domaći proizvođači stoke bore se s viškovima

Jolanda Rak Šajn

Za sezonu tove 80 tisuća junadi, a neće je imati komu prodati

Zbog uvoza koji ponovno puni hrvatske police teletinom za 30, a piletinom za 10,90 ili čak i 6,99 kuna za kilogram, tržište grca u domaćim viškovima. No pravi problemi predstoje već od druge polovice lipnja do jeseni jer su proizvođači mesa, poput tovitelja junadi, svoje proizvodnje tempirali upravo za turističku sezonu, odnosno drugu polovicu godine kada je za njim najveća potražnja. A kako će sezona podbaciti, a nekontrolirani uvoz ne jenjava, crno im se piše, kažu u Udruzi za uzgoj i tov junadi Baby Beef.

COVID-19 samo uvertira

Zbog problema u poslovanju uzrokovanih epidemijom bolesti COVID-19 te subjektima koji posluju u odobrenim objektima za klanje papkara, Vlada je, podsjetimo, ovih dana proizvođačima tovnje junadi, svinja te janjadi za klanje odobrila 9 milijuna kuna izvanredne pomoći. Za nju do 21. lipnja mogu konkurirati oni koji su zbog koronakrize na farmama ostali s viškom od oko 4000 grla junadi, 6000 svinja i 8000 janjadi, koja su sve starija i odgađanjem klanja gube na kvaliteti i cijeni – i zbog produljenog su tova sve veći trošak.

Računa se da će se proizvođačima

DUŠKO JARAMAZ/PIXSELL

vec, predsjednik Udruge Baby Beef, čiji članovi drže oko 90% ukupne hrvatske proizvodnje, oko 120-130 tisuća junadi godišnje. Sa 100 eura subvencija po grlu svinje ili junca hrvatski bi farmeri bili konkurentniji, tvrdi on. Micanje mesa s tržišta zamrzavanjem pa plasiranjem u nekim drugim mjesecima da bi se njime opet zagušilo tržište uzaludna je mjera, a isto tako i privatno skladištenje pod izlikom kako to Europska komisija sada dopušta.

– To je mjera za zapadnu Europu u kojoj se cijeni odležalo meso, stejkovi, koje odležavanjem 90 do 150 dana dobiva i dodanu vrijednost. Kad sam ja nazvao nekoliko naših većih mesoprerađivača i pitao ih je li im to njima zanimljivo, samo su se smijali i pitali koja je budala radila tu mjeru za Hrvatsku – ističe Celovec te poručuje kako za preventivne i učinkovite mjere po uzoru na neke druge zemlje još nije kasno, ne bude li se Vlada u narednim tjednima bavila samo politikom.

Goran Jančo, predsjednik Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske, kaže kako je Vladina mjera pomogla svinjogojcima u rješavanju većeg dijela viškova te je došlo i do blagog rasta cijena na tržištu. No uvozi se i dalje. Branko Bobetić, direktor Croatiastočara, kaže kako su Slovenci u jeku korone donijeli čak i zakonski akt o zabrani uvoza pojedinih kategorija hrane, pa tako i mesa iz EU i trećih tržišta dok se ne riješe domaći viškovi, a dok se Hrvatska deklarira kratkim lancima opskrbe, iz Mađarske, Poljske i drugih zemalja i dalje nam stižu puni šleperi mesa no

tom kriznom mjerom olakšati plasman te stoke na tržište. No kako su zemlje poput Francuske ili Španjolske još u ožujku predvidjele probleme sa svojim viškovima i uzgajivačima junadi omogućile 100 eura subvencija po grlu, domaći su tovitelji preko noći izgubili tradicionalno tržište Libanona, koje se sada okrenulo njima, a pošto su isto napravili i Slovenci, dvostruki su gubitnici. Mesari u Hrvatskoj tako uz njemačko, nizozemsko i poljsko meso sada prodaju i meso Celjskih mesnina, koje je s obzirom na subvencije jeftinije od domaćeg.

– Resorno ministarstvo samo gasi požar, a nama treba prevencija kakvu ima Europa. S kriznih 9 milijuna, od čega su tovitelji junadi dobili 4, postiglo se samo to da je oko polovice viškova trenutačno u otkupu. No ti viškovi nisu iz doba korone već s kraja lanijske i početka ove godine, dok pravi problemi počinju tek u ljeto, kada će se na tržištu naći više od 80.000 junadi, čiju smo proizvodnju tempirali za sezonu, a meso nećemo imati kome prodati – priča Darko Celo-

DOMAĆI SE MESARI bore s nelojalnom konkurencijom. Dampinškim cijenama mesa uništavaju ih uvoznici koji šleperima dopremaju meso iz Mađarske, Poljske i drugih zemalja

Višak svinja, junadi...

nam stižu puni šleperi mesa po dampinškim cijenama, bez ijedne lipe uračunatih troškova.

Zamrzavaju i gube

– To nije sloboda tržišta, to je nelojalna konkurencija – poručuje. Zbog slabije potražnje, zatvaranja ugostiteljskih objekata te uvoza, domaćih je svinja samo u travnju zaklano 19% manje, junadi 30% manje, a kako 90% proizvodnje peradi počiva na ugovorenoj proizvodnji, s policama punim AIE, Amadori... i druge uvozne piletine, peradari su trenutačno i u najvećim problemima – smatra Bobetić. Zamrzavaju perad, na čemu gube, a trgovci, zbog kojih je domaća poljoprivredno-prehrambena industrija donekadno radila i u tri smjene, brzo su na to zaboravili. Čak i domaće prodaju u besćenje – Galina jaja za samo 6,90 kuna prošlog tjedna.

– Stočarski sektor multiplikator je zapošljavanja, dodane vrijednosti, stvaranja BDP-a i punjenja proračuna. Nećemo valjda i ovo malo proizvodnje koju imamo upropastiti na takav način – pita Bobetić.

MINISTAR DARKO HORVAT:

Mjera skraćenog radnog tjedna cilja proizvodno-prerađivački sektor

Ministar gospodarstva, poduzetništva i obrta Darko Horvat izjavio je jučer da će najavljena mjera skraćenog radnog tjedna prvenstveno ciljati proizvodno-prerađivačku industriju, tvrtke koje nisu ostvarile kontinuitet narudžbi. Mjera skraćenog radnog tjedna nije horizontalna, već specifična te će poslodavcima kojima narudžbe budu kasnile ili ih ne

bude, ako bude potrebe i pokaže li se opravdanim i nužnim, Vlada moći u potpunosti subvencionirati troškove jednog radnog dana. Po prijavi, analizom od čega se sve odustalo i kojom dinamikom su te iste narudžbe u prošloj godini održavale proizvodni kontinuitet tvrtke, rekao je Horvat odgovarajući na pitanja novinara prilikom obilaska tvrtke za proizvodnju

kabela Elka i puštanja u rad nove proizvodne linije, vrijedne 15 milijuna kuna.

Horvat ističe kako mjera skraćenog radnog tjedna zahtijeva detaljnu analizu, a pomno je pripremana po uzoru na neka druga, “puno žilavija” gospodarstva od hrvatskog, gdje dobro funkcionira.

Upitan što je s malim kompanijama i obrtima koji se također na-

Ministar gospodarstva ističe da mjera zahtijeva detaljnu analizu te da je pomno pripremana

laze u problemima, a ne “upadaju” u četiri kategorije koje će nastaviti dobivati potpore za očuvanje radnih mjesta “mjesec za mjesec”, Horvat je kazao da se neće raditi velike razlike između mikro, malih i srednjih proizvodnih kompanija, a kako će ova mjera prvenstveno ciljati proizvodno-prerađivačku industriju u kojoj su se navedeni efekti počeli pojavljivati. (h)